

EDINOST

"Edinost"
"Unity"

LIST ZA SLOVENSKE INAROD.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 11, 1919, AT POST OFFICE AT CHICAGO, ILLINOIS, UNDER THE ACT, OF MARCH 3rd 1879.

NO. (ŠTEV.) 47

CHICAGO, ILL., ČETRTEK 30. OKTOBRA, 1919.

VOLUME V. LETO.

Published and distributed under permit (No. 320) authorized by the Act of October 6, 1917, on the file at the Post Office of Cleveland, O. — By the Order of the President, A. S. Burleson, Postmaster Gen.

Predsednik Wilson "veliko boljši."

Baltimore. — Dr. Hugh Hampton Young, znani zdravnik iz tukajšnje John Hopkins bolnišnice, kateri je bil poklican v Belo hišo, da preišče stanje predsednika Wilsona, se je vrnil nocoj, ter je podal naslednje izjavo:

"Našel sem predsednika Wilsona v veliko boljsem položaju, kot sem si domisljal. Da je veliko boljši sem spoznal tudi iz tega, ker mu je Dr. Grayson opomnil, da potrebuje brivca. Nakar sem jaz opomnil, zakaj ga doktor ne obrije. Wilson pa je odgovoril, da so doktorji še vedno prebarbarski."

V Združene države pride francoska delavska delegacija.

Pariz. — Leon Jouhaux, predsednik francoske generalne delavske federacije, in drugi zastopniki delegacije, kateri bodo zastopali to organizacijo, na mednarodni delavski konferenci katere se bo vršila v Washingtonu dne 29. oktobra so zapustili Francijo v soboto, ter so na potu v Združene države.

Delegatje so: M. Jouhaux; M. Bidegarry, tajnik narodne unije, M. Lenoir, M. Dumoulin in Mme. Jeanne Duvier.

Štrajk končan v ponedeljek.

Velikanski narodni jeklarski štrajk bo skoraj gotovo končan v ponedeljek.

Poročilo se glasi, da se bodo delavci vrnili na delo po pogodbi katerega bodo podpisana med E. H. Gary in delavskimi voditelji, kakor hitro se bode delavsko kolo zopet začelo vrteti.

Danes ali jutri bode industrijalna konferenca v narodnem kapitolu, na kateri bode delavskim voditeljem predložena pogodba kateri bodo o pogodbi sklepali v unijskem glavnem stanu, 180 W. Washington Str.

D'Annunzio hotel zasesti celo dalmatinsko obalo.

Bern. — Listi poročajo, da je nameraval D'Annunzio zasesti vso dalmatinsko obalo, kar izhaja iz oklica, ki ga je izdal dalmatinskim bratom in v katerem obljublja Zadru, Splitu, Šibeniku in drugim bratskim mestom svojo pomoč.

D'Annunzijeve apetiti.

Lugano. — D'Annunzio je izjavil zastopniku "Seccola", da zahteva ne samo mesto Reke, temveč tudi pristanišče in ozemlje, ki veže Reko z italijanskim ozemljem. Dalje je izjavil, da bo brezpogojno zahteval, da Nitti odstopi.

Lugano. — D'Annunzio je izjavil uredniku "Piccola", da Reke nikdar ne bo zapustil, niti dovolil, da se pristanišče internacionalizira in izroči zvezi narodov, ki je samo grd in potenten mitus. Njegov reški prevrat se je izvršil v prav zadnjem trenutku. Dve uri pozneje bi se bila izkrcala angleška policija, šest ur pozneje pa bi bili vkorakali Jugoslovani.

D'Annunzio izjavlja, da ima za te svoje trditve dokaze. K D'Annunziu prihajajo neprestano nove čete in prostovoljci.

Laška blamaža v Dalmaciji.

Split. — Tukajšnji mestni italijanci so se predvčerajšnjim ob italijanskem izpadu v Trogir zatekli na italijansko štacijsko ladjo "Puglia", kjer so ostali vso noč. Doznavamo, da je italijanski poveljnik javil v Zader in Rim, da so se bile italijanske čete okupirale Trogir, toda da so se na poziv svojih višjih častnikov v imenu discipline in reda popolnoma mirno odstranile brez kake izgube na ljudeh in vojnem gradivu. Medtem dokazujejo zaplenjeni avtomobil, kolesa, strojnice, puške, granate, čelade in drugo vojni orožje ter žive istinitost naših vesti. V Šibeniku in Zadru so pripravljali Italijani velike manifestacije v proslavo osvobođenja Trogira, toda vest o prisilnem sramotnem umiku in divjem begu jim je prekinila kratkotrajno veselje. Italijanska okupacijska oblast v Zadru je izdala strogo naredbo za vse okupirano ozemlje, da vojaški italijanske vojske ne smejo obhajati s civilnim prebivalstvom, bodisi italijanske ali jugoslovanske narodnosti.

Vojaški zdravniki pravijo, da se letos ni bati epidemije.

St. Louis, okt. — Na konvenciji vojaških zdravnikov, katere se je vršila tukaj, je tudi Col. Victor C. Vaughn podal svoje mnenje, rekel je, da najhitreje razširjanje influence se vrši pri stiskanju rok (prijateljskem podajanju rok). Ako se to omeji pa se ni treba bati epidemije "Flu" letošnje zimo.

Italijanski poslanik v Washingtonu umrl.

Washington, 20. okt. — Knez V. Macchi, di Cellere, italijanski poslanik v Združenih Državah je danes umrl v E. Emergency bolnišnici. Bolan je bil od sobote večer, ter so zdravniki izjavili, da se mora podvreči operaciji. Umrl je pred operacijo. Star je bil 53 let. Tu zapušča vdovo z dvema otrokoma. Njegovo truplo bode prepeljana v Italijo z ameriško bojno ladjo.

Kaj se sliši v zrakoplovu?

Posamezni glasovi, šum in ropot se slišijo v zrakoplovu razmeroma zelo visoko. Strojovnjaki so s poskusi dognali, da sliši zrakoplovec žvižg železniškega stroja do 3000 metrov višine, ropot vlaka do 2500 metrov. Lajež psov in strel puške do 1800 metrov. Vpitje množice se sliši 1600 metrov visoko, ravno tako petje petelinov in zvonjenje. V višavi od 1400 metrov se dobro razloči bobnanje in igranje orkestra. Ropotanje voza po tlaku se sliši 1200 metrov visoko. V višini 100 metrov se še razloči človeški klic, regljanje žab in čvrčanje murnov pa se zazna še v višini 200 metrov. Od zgoraj dol se glasovi ne slišijo tako dobro.

Farmer obsojen v dosmrtno ječo.

Hartville, Mo. — Tukajšnji bogataš farmer Randall Smith, je bil v tukajšnjem okrožnem sodišču spoznan krivim umora prve vrste ter obsojen v dosmrtno ječo.

Francoske zahteve za ubitje francoskega narednika v Berlinu.

Berlin. V Berlinu so bili ubiti nekega francoskega narednika, zato pa jim je poslal maršal Foch sledeče zahteve: Sodno postopanje morajo pospešiti, nemška vlada se mora opravičiti, nositi stroške za prevoz mrtvega trupla in za pogreb ter izplačati svojem rajniku odškodnino 100.000 frankov. Končno mora plačati Berlin kazni 1 milijon frankov v zlatu. Nemška vlada je naznanila, da je storila vse, da najdejo krivca in izraža sožalje francoskemu poslaniku, Clemenceauju in Fochu. Izjavila je, da bo nosila stroške prevoza in pogreba; o ostalih zahtevah se bo posvetoval državni zbor.

Unija ima pripravljenih \$200.000, za stavkarje.

Ako se tudi drugi pridruži-jo delavstvu je "štrajk" izvojevan, tako se je izrazil Fitzpatrick.

Organizacija žen-delavk je sprejela predlog, s katerim se dovoljuje \$250.000, kot pomoč štrajkarjem. Ta predlog je bil sprejet potem, ko je Fitzpatrick, na konvenciji iste prošil za moralno in denarno pomoč štrajkarjem. Tozadevno konvencijo oziroma sejo je imela Chicška delavska zveza (federacija).

Druge organizacije so tudi obljubile pomoč, kot na primer unija strojnikov \$1.000 in tedenski assement 25 centov od vsakega člana, kot pomoč štrajkarjem. Nadalje unija (Sheet Metal Workers), je obljubila podvojiti assement njenih članov tudi v ta namen.

Delavska konferenca.

Washington, D. C. — American Federation of Labor bode spremenilo svojo taktiko voči gled delavske konference, katero je sklical Wilson, katere se je že parazila brez uspeha. Velika delavska konferenca je pa sklicana za november, na katero je povabljeni vse delavstvo Z. D. in Canade. Konferenco je sklical predsednik Gompers. Za to konferenco se pripravljajo radikalni elementi Federacije, da bodo zahtevali radikalnih sprememb za organizacijo.

DUHOVNIK ZOPER DUHOVNika.

Jugoslavija piše: — Iz Slovenjgradca nam pišejo: Pred seboj imamo izjavo, ki jo je podal sodišču dne 14. avgusta 1919. gosp. Alojzij Čizek, mestni župnik v Slovenjem Gradcu, v pravnih zadevah g. kaplanov. Vrečko in Krušč zoper g. polkovnika Raktelja. Kakor je iz izjave razvideti, je g. Čizek dal vojaški oblasti meseca maja t. l. nasvet, da naj navedena kaplana, ki sta ob kritičnem času nemške invazije v slovenjgraškem okraju zelo veliko storila v obrambo slovenskega prebivalstva, kar je javno priznalo 7 občin, kot hujskača naznanil mariborskemu knezoškofskemu ordinarijatu, kar se je tudi zgodilo. Ako povemo zavedni slovenski javnosti, da se je g. Čizek leta 1915. prostovoljno javil v vojno službo bivše Avstrije in da se je na dopustih gzdavo ponašal s cesarskimi odlikovanji, potem ne

bo težko presoditi, koliko jugoslovanskega duha tiči v njem. Čudno pa se mora zdeti vsakemu, da ga slovenski Mislinčarji še trpe kot načelnika okrajnega zastopa!

Prav kakor v Ameriki.

Nemški zastopniki na delavski konferenci.

Washington, D. C. — Tajnik Wilson je odločil, da nemški delegatje na delavski svetovni konferenci ne morejo imeti volilne pravice. Kajti prave delegatje imajo pravico poslati le narodi, ki so v Ligi narodov. Tako tudi avstrijski delegatje ne bodo imeli nobenih pravic.

En mrtev 20 ranjenih v Braddock, Pa.

Braddock, Pa. 21. oktobra. Veliki nemiri so izbruhnili danes v našem mestu po dnevu, ko je nekako 50 štrajkarjev napadlo stavkokaze, ko so šli z dela. En mož že bil ustreljen in mnogo drugih je bilo ranjenih. Ko je vojaštvo čulo krik, pridirjalo je na lice mesta na konjih in s palicami razganjlo množico, ki jih je pozdravila s kamenjem.

Bolezen predsednika Wilson.

Washington, D. C. — Ko bi bil predsednik potreben na krmlu naše narodne politike, leži bolan v beli hiši. Zdravje se mu je toliko povrnilo pretekli teden, da je že izvrševal vsaki dan nekoliko svojega obilnega dela. Vendar pa je še daleč do popolnega ozdravljenja.

Boj za mirovno pogodbo v Washingtonu.

Washington. — Mej tem, ko leži v beli hiši bolan predsednik Wilson, napenja naproti demokratske stranke vse sile, da bi uničili delo polleta, katero je Wilson dovršil v Parizu. Senator Lodge dela "over time," da bi dosegel, da bi se natovrgel nekatere določbe in sprejel važne spremembe. Wilsonovi pristaši kakor na pr. senator Hitchcock, branijo mirovno pogodbo in pravijo, da so prepričani, da bode mirovna pogodba sprejeta taka, kakoršna je.

Kralj Nikita podkupljen od Dunaja.

Kopenhagen. — Znani ameriški časnika Karl Wigan naznanja glasom londonske brozovke nova odkritja iz tajnega arhiva dunajskega zunanjega ministrstva. Med drugimi bo objavil spise, iz katerih izhaja, da je črnogorski kralj že dalje časa pred vojno in tudi med vojno prejemal denar, tako kratko pred napovedjo vojne 5 milijonov kron, da bi ovrzal veliko ruski načrt, ki je bil za Črnogoro ravnotako opasen, kakor za Avstrijo.

Mehiški banditje zopet na delu.

El Paso, Texas. — 30 mehiških banditov je napadlo neko tovarno v Tlalpam blizu Mexico City, kjer so zvezali varuha ter napadli blagajnika in ukradli \$200. Vojaške čete so bile takoj poslana za tatovi a jih niso dobili. Ta rop se skoro ne izplača ker ako so si razdelili svoto je prišlo komaj \$7 na posameznika.

Chicago, Ill.

VAŽNO NAZNAILO.

Posiljateljemo zabojev naznanjam, da sprejemam iste sedaj vsaki večer, do vstevši 8. novembra.

Zaboja ne zabite trdo, ampak samo z dvema žebljema. — Kedor pa še nima zaboja, a želi istega naročiti, naj to stori do ponedeljka, 3. novembra, kajti pozneje se isti absolutno ne bodo naročali.

JOHN GOTTLIEB,

zastopnik 1821. W. 22nd St.

Beograd. — (Izvirno poročilo.) Iz krogov naših mirovni delegatov je izšel nov načrt, ki naj bi omogočil spoznanje strank za sestavo koncentracijske vlade. Načrt predlaga, naj si postavi nova vlada za program samo dve točki: proračunski provizorij in pavolilni red za konstituant. Delegati se nadejajo, da bodo na ta program pristale vse stranke in da se sestavi vlada v prvih dneh prihodnjega tedna.

Francoski predsednik Poincare je podpisal dekret za demobilizacijo.

Pariz. — Predsednik Poincare je danes podpisal dekret. Za splošno demobilizacijo, katere stopi v veljavo, kakor hitro se nehalo neprijateljski odnošaji.

Razmere v Turčiji.

Pariz. — Nov turški kabinet, ki je bil sestavljen 6. oktobra pod vodstvom generala Ali Riza Paša in ki se hlina, da je za entento, je v resnici samo za Nemčijo in proti krščanski. — Razburjenje raste in pričakuje se nova kriza, kajti Sultan ne soglašja z mlado Turki.

Petrograd oblegan.

Reval, 20. oktobra. — Bela armada protiboljševiške stranke je šla zmagovito proti Petrogradu pod poveljstvom generala Judenica. Nekatera poročila so trdila, da že Petrograd že padele druga, da je samo oblegan, pa da se pričakuje, da pade v najkrajšem času.

Orel padel.

London, 20. oktobra. — Poroča se, da je padlo mesto Orel v roke bele armade.

Najnovejši brzojav.

Uradni informacijski urad Kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev sporoča, da je dobil sledeče kablgrame:

Beograd, 17. oktobra. Ministerska kriza se je končala. Kabinet g. Davidovića ostane na vladi. Edina sprememba je v tem, da je prišel v ministerstvo kot podpredsednik Dalmatince Dr. Jure Biankini, minister brez portfelja.

Danes ob 11. uri je odpotovala v Pariz mirovna delegacija Srbov, Hrvatov in Slovencev. Na čelu konference je zopet Dr. Pašić. Dr. Trumbić ostane nekoliko časa še v Beogradu.

Beograd, 23. oktobra. — Vesti imajo svoj izvor v Gracu, kjer je nastanjena večja grupa bivših avstrijskih oficirjev in drugih sumljivih oseb, ki so se postavili v službo sovražnikov Jugoslavije in našega narodnega edinstva. Ta skupina ljudi skuša na vse mogoče načine uničiti dober ugled katerega ima v tujini Kraljevina Srbov, Slovencev in Hrvatov.

Beograd 18. oktobra. — Glasilo Demokratske Zajednice "Demokratija" zanika trditve Tittonija, ki je trdil, da bode v novi Jugoslaviji 590.000 Mažarjev, 650.000 Arnavtov in 590.000 Bugarov. Prva številka je vzeta iz mažarske statistike, kateri seveda noben pameten človek ne verjame. Številko Arnavtov je vzeta iz znane "Albanskega Projekta" grofa Berchtolda. Kar se pa tiče Bugarov, konstatujemo, da želi neki minister države, katere je naša zaveznica, da se naj da Bulgariji Makedonijo, za katero smo mi toliko krvi prelili in kateri gre v tej svoji želji tako daleč, da zastopa popolnoma koristi našega sovržnika in zaveznika centralnih sil. Tittoni se poslužuje te statistike edino z namenom, da bi pridobil javno mnenje ostalega sveta za aneksijo onega dela naše države, katerega imenuje zaničljivo "tista mala Slovenija!"

Beograd, 23. oktobra. — Iz Splita poročajo 16. oktobra: Dva parnika sta odpelala iz Zadra v Reko z dvesto volov na vsakem.

Tretji parnik je odšel s prejšnjimi zalogami hrane, tudi na Reki. Vice-admiral Millo odobrava, da se Reka preskrbuje z vsem potrebnim živčevjem. Enako poročajo iz Splita: V ponedeljek 6. oktobra je prišel v Zader parnik Krim iz Reke. Iz zanesljivega vira ven, da je pripeljal tisoč pušk, in tisoč vojaških uniform in da je vse to izkrcal v Zadru 6. oktobra ob 8. uri zvečer.

V Reki zasramovali našo zastavo.

V nekem gledališču je bila zasramovana naša zastava, katere je bila med igro razvita pred občinstvom. Čuli so se kliči "Doli z Wilsonom!" "Doli z Ameriko!" — To ima sedaj Amerika za milijone, katere je dala Italiji.

Berger ne bode v kongresu.

Washington, D. C. — Odbor v Kongresu, ki je imel soditi slučaj Milwauškega socialista Bergerja, ki je bil izvoljen v Kongres, ali se velja njegova izvolitev ali ne, je odglasoval, da je Berger kriv česar je obtožen, namreč škruvanja kuponu proti oblasti v času vojske. Zato Berger ne more zasesti svojega sedeža v Kongresu, kamor je bil izvoljen in nove volitve bodo razpisane.

Nova delavska konferenca.

Ostali del Wilsonove delavske konference, to so zastopniki občinstva, so sklenili, da naj se pozove delavstvo in kapital, da se še enkrat poskusi s konferenco.

Vojaštvo se organizira proti štrajkarjem.

V Canton, O. so nastali resni nemiri med štrajkarji. Guverner Con je izdal ukaz, po katerem sklicuje pod orožje narodno obrambo, da bode naredila mir v Cantonu. Objednem je guverner poslal brzojav županu in ga naredil odnaja za nemire. Ako jih ne bode uredil, poklical ga bode v Columbus k sebi, kjer bode moral povedati uzroke. Zakaj bi se ne moral takoj odločiti od znanstva.

Volilni zakon.

Beograd. — V ministerstvu za konstituantno so izgotovili dodatke in motivacijo za volilni zakon.

Beograd, 24. oktobra. — Ministerski svet je imel včeraj svojo sejo pod predsedstvom prestolonaslednika. Seja je trajala več ur. Pri tej seji je Dr. Ante Trumbić, minister zunanjih zadev natančno pojasnil položaj vseh problemov in zamotanih zadev, katere še niso rešene na mirovni konferenci in katere se tikajo nas.

Kako je v Črni gori? Italijani širijo vesti o nemirih in splošni nezadovoljnosti v Črni gori. Poveljnik naše države v Črni gori pa konstatira, da so vse te vesti zlobno izmišljene. Rovarenja najetih in plačanih agitatorjev Črnogorci ne marajo poslušati, ker se prebivalstvo čuti s Srbi eno. Tudi uradniki so skoraj sami domačini.

Naše posojilo v Ameriki. Med jugoslovanskim in ameriškim zastopstvom v Parizu se vrše pogajanja, da si naša država najame v Ameriki večje posojilo.

VABILO

PRVO LETNO VESELICO

katero priredi Mladeniški klub Sv. Štefana Chicago, Ill.

v nedeljo dne 2. novembra

v nedeljo dne 2. novembra — v Češko-Ameriški dvorani,

1440 W. 18. Str.

Pričetek ob 2:30 popoldne

Vstopnina 50c. in 35c.

SPORED:

"Dva oglasa," burka v enem dejanju.

Petje. Iz prijaznosti sodeluje Slovenski cerkveni pevski zbor.

Solospev. Gdč. Ula Zakrajšek.

"Zamena," komična igra v enem dejanju.

Po sporedu prosta zabava. Svirla bo Verhelova orkester godba.

Nato prireditelju uljudno vabimo vse cenj. slovensko občinstvo iz našega mesta.

ODBOR.

"EDINOST"

Neodvisen tednik jugoslovanskih delavcev v Ameriki.

Naročnina za celo leto\$2.00
Naročnina za pol leta\$1.00

Cene oglasov na zahtevo.

NASLOV:

EDINOST PUBLISHING CO.

1847 W. 22nd. St.

Chicago, Ill.

Telephone Canal 98.

Subscription price per year\$2.00
Subscription price per half year\$1.00

ADVERTISING RATES ON APPLICATION.

October 30. 1919. — Number (Štev. 47. Volume V. Leto.

Issued every Thursday by Edinost Publishing Co., 1847 W. 22nd Street, Chicago, Illinois.

Entry as second-class matter applied for at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

V času resne krize

Delavska konferenca, katero je sklical predsednik Wilson v Washington, D. C., da bi uredila naša pereča delavska in gospodarska vprašanja, se je rzšla, oziroma delavski zastopniki so jo zapustili ker se niso mogli zjediniti z zastopniki kapitala. Zastopniki kapitala niso hoteli o kaki svobodi združevanja delavstva niti slišati. Seveda ni delavstvo moglo drugega storiti, kakor oditi. Vsi se smejo organizirati, vsak stan naj ima pravico združevati se v obrambo svojih pravic, samo delavstvo bi tega ne smelo. Ko so pa zastopniki delavstva odšli, seveda potem tudi zastopniki kapitala niso imeli, kaj delati na konferenci in zato jih je Wilson odslovil in ostali so samo zastopniki konsumentov.

Je vse zastoj! Nekateri ljudje se ne bodo nikdar ničesar naučili.

To smo videli na bivši avstrijski vladi. Že desetletja pred njenim propadom je vsakdo videl, da Avstrija mora propasti, kajti — zaslepljena je bila. Kogar pa hoče Bog uničiti, tega zaslepi.

V tako kritičnih časih smo. Razni narodni izkoriščevalci so si za časa vojske nagrabili milijarde dobička. Ta velikanska množica zlata jih je pa zaslepila, da ne vidijo drugega, kot svoje kupe denarja.

Prav nič ne vidijo kako nezdrave in krivične razmere so nastale na svetu. Prav nič ne vidijo, da delavec vidi te velikanske dobičke in sedaj zahteva isto. Prav nič pa tudi ne vidijo, kako razni prekucni izrabljajo ta dejstva v doseg njih namenov in ščuvajo delavstvo k skrajni sili. Tako ne vidijo, da si bodo s takim postopanjem, kakor so nastopili v Washingtonu, sami najbolj naščuvali cele delavske mase proti sebi, kajti tudi trezno in zmerno misleči del delavstva vidi vse to in ne more odobravati in ga tako sami pehajo v radikalizem, v vrste upornikov in revolucionarjev. Da, vidi se jasno, da so zaslepljeni. Mesto, da bi priznali delavske pravice, mesto da bi delavske organizacije še pospeševali in zahtevali od delavstva, da se organizira, pa vse to zatirajo!

O zaslepljenosti!

Prekucni najdejo rodovitno polje svoje propagande samo tam, kjer je polje rodovitno za to, kjer vlada med delavstvom nezadovoljnost. Ko bi bogataši bili pametni, bi rekli: bratje delavci, skupaj sedimo in se prijateljsko pogovorimo in si uredimo svoje razmere. Delavstvo potrebuje kapital še bolj pa kapital delavstvo. In gotovo bi se našlo sredstvo, način, po katerem bi se uredilo mirno sodelovanje obeh strank! Saj smo ljudje!

Čemu treba Rockefellerju toliko milijonov dohodkov vsako leto? Kaj jih bode jedel? ali pil? ali nesel seboj v grob? Delavec je pa lačen!

Da, v resnih časih velike svetovne krize smo! Da bi pač kapital spoznal važnost teh časov, dokler ne bode prepozno!

Drugeče pa ni več daleč čas, ko bode izgubil svoj kapital in pa še — svojo glavo. Z ljudskimi masami se ni igrati.

Kapital je delal že dolgo let, da bi ukradel delavstvu vero v Boga, v božjo pravičnost, prav kakor jo sam ni poznal. Dobro! Krivico je delal in krivico bode dobil.

Jugoslovanske meje

Minuli teden je bil nadaljni del naše narodne meje odločen, ko je mirovna konferenca odločila mejo med Jugoslavijo in Rumunijo v Banatu. Jugoslavija je dobila skoraj vse, kar je zahtevala. Rumunija sicer ni zadovoljna, hotela je več. Zadovoljna pa tudi ni Srbija, ker je bila v več okrajih oškodovana.

Večkrat se je že čulo vprašanje, zakaj se ne uredi vendar enkrat Italijanskega vprašanja? Po poročilu glede rumunske meje se vidi, da gre do naših delegatov na mirovni konferenci jako modro in jako previdno naprej po takoj v začetku začrtanem načrtu.

Takoj takrat je bilo določeno, da se bode meja med Italijo odločila najzadnje. In zakaj?

Italija je že vse poskušala, da bi dosegla rešitev teh meja preje nego kakih drugih. Zato tako izziva Jugoslovane, da bi jih spravila iz ravnotežja in se okoristila ž njih razburjenjem. Ko bi se Jugoslovani v razburjenju spozabili in napadli Italijane, začeli bi ti strašno kričati in mirovna konferenca bi bila prisiljena takoj urediti meje. Toda v tem slučaju, bi morali biti Jugoslovani zadovoljni z vsem, kar bi mirovno konferenca določila, kajti Jugoslavija ima še vsa vrata nezaklenjena. Skozi vsaka bi lahko prišel kak prijatelj Italije in bi se okoristil na škodo Jugoslavije. Rumunija je le težko čakala te prilike radi Banata, po katerem celem so se ji sline cedile. Enako Bulgarija, enako Mažari, enako nemška Avstrija. Tako pa si Jugoslovanski državni najprej zapirajo vsa vrata za hrbtom, uredili so mejo med Avstrijo in Nemčijo, urejena je meja z Mažarsko. Pretečeni teden je bila urejena meja z Rumunijo, sedaj pride na vrsto Bulgarska, Macedonija, Grška in Albanija. Ko bodo vse te meje urejene, utrjene, potem pride pa polentar na vrsto. Med tem časom pa Italija slabi od dne do dne. Celo velikansko vojsko mora držati skupaj, jo rediti in — čakati. Ali je potem čudno, če so tako nepotrpeljivi Italijani, da se morajo posluževati, kakih "dume Augustok" kakor je D'Annunzio, da bi razburili Jugoslovane in jih izzvali na boj. Vsak dan, ko se zavleče odločitev italijanske meje, je pridobitev za Jugoslavijo.

DOPISE

Waukegan, Ill.

Cenjeno uredništvo: Prosim malo prostora v nam tako priljubljenem listu "Edinost". Ker je tako malo dopisov iz naše nasebine sem se jaz namenil napisati par vrstic, da ne bodo rojaki širom Amerike mislili, da smo pri nas vsi zaspali. Temveč je ravno nasprotno. Glede dela je bolj slabo, ker tukajšnja jeklarna ne obratuje, ker so že več tednov na štrajku. Upamo pa, da se kmalu obrne na bolje, ter začne zopet obratovati.

Na društvenem polju tudi prav dobro napredujemo. Predzadnje ned. smo se zopet prav po domače zabavali v Slovenskem Narodnem Domu. Ob tej priliki smo imeli zopet čast slišati našega slavnega govornika M. P. iz Chicage, kateri je s svojim lepim (?) govorom navduševal tukajšnje rojake za American Jugoslav Relief. Sreča mi je bila mila (pravzaprav moja ura je bila prehitra) tako da sem prišel v ospredje, toda bilo je še predaleč kajti naš govornik od kar je prohibicija je zgubil glas popolnoma. Vendar k sreči se mi je posrečilo vjeti par besedi, da sem vsaj vedel zakaj se gre, in kaj naš govornik hoče od nas. Pripovedoval je od Trsta do Ljubljane toda kaj (?), to ve naš govornik sam. Skušal sem poizvedeti podrobnosti toda bilo je nemogoče, ker vsakdo, katerega sem vprašal je vedel toliko kakor jaz. Ko je bil naš slavn govornik gotov, se prav po gentlemenso prikloni, toda o joj, sreča v nesreči, naš govornik ni mogel najti izhoda, ako ne bi vsaj za-

grinjalo tako hitro padlo bi imeli gledalci jako komičen prizor. Kako se mu je posrečilo priti ven, to je skrivnost govornika samega. Ko je bil naš govornik premagal vse težkoče in težave se prav ponižno pri-semeje v dvorano, ter prisede k svojim pajdašem, toda prva beseda: "Zakaj mi niste pa nič ploskali." Sedaj sem se šele tudi jaz domislil da sem tudi jaz pozabil. Hotel sem se oprostiti, ter se napotim proti njemu, toda ko sem bil že blizu njegga opazim, da je imel važen pogovor glede Trsta in Ljubljane, kar je pozabil na odru, zato se nisem upal motiti modrijana, ter sem odločil za poznejši čas, mojo oprostitev, toda sreča mi ni bila mila, ker nam slavnega govornika ni bilo več na pregled, upam, da mi bo naš govornik oprostil. Čudno kako naši boljševiki spreminjajo nazore, ako prebramo njih liste nekoliko nazaj, videli bomo črno na belem, kako so bili naši zajčki proti temu (sedaj tako priporočevalnemu) American Jugoslav Relief. Tako so res kakor nož ki na dve strani reže. Se bodo že spametovali in začeli malo globlje misliti. Igra "Divji lovec" je še precej dobro vspela, vendar je bilo par glasov ki jih niti v prvi vrsti ni bilo slišati. Bli so kakor odmev. Sedaj moram pa končati, da se kakor govorniku tako igralcem preveč ne zamerim.

Sedaj pa pozdravljam vse Slovence(ke) širom Amerike. Tebi list "Edinost" pa dolgega življenja in obilo naročnikov.

Radovednež iz Waukegana.

ČIKAŠKE NOVICE.

Naši fantje Kluba Sv. Štefana se marljivo pripravljajo na svojo ustanovno veselico v nedeljo dne 2. novembra zvečer. Igrali bodo dve igri "Dva oglasa" in "Zanorena," dve enodejanki, ki sti polni humorja, da se bode vsakdo nasmejal dovolj. — Veselica bode v Češko-Amerikanski dvorani na 18. ulici. Več pove oglas. — Prepričani smo, da bodo Čikaški Slovenci napolnili prostorno dvorano in pokazali fantom, kako se cela nasebina veseli njih napredka. Očetje in matere bodo gotovo vsi tam. To bode prvi javni nastop tega mladega kuba. — Uloge obeh iger so v najboljših rokah. Kdo ne pozna našega najboljšega komika Mr. Gradišarja? in igralca Mr. Bičeka, Mr. Korenčan? in igralke, Miss M. Gregorici, Miss M. Biček. Miss A. A. Kozjek? Že to osobje garantira, da bomo videli nekaj dovršenega.

Krčeni so bili starišem Martin in Marija Gyuro sin Josef Botri so bili Anton in Ivanka Košar. — Starišem Anto in Frančiška Pelosi hčerka Roza Frančiška. Botri so bili Pelosi in Franca Ludvik. — Starišem John in Terezija Reznjak sin Franček. Botri so bili Martin Hozjan in Mary Gaspar. — Starišem Ivan in Verona Gabor, hčerka Cecilia. Botri so bili Ivan in Mary Salaj. — Starišem Ludvik in Johana Hafner hčerka Evelyn. Botri so bili Frank Svab in Marija Novina. — Starišem Frank in Alojzija Umek hčerka Francka. Botri so bili Frank in Marija Roblek.

Poročili so se v cerkvi Sv. Štefana 18. oktobra ženin Peter Kobe z nevesto Marta Hlina. — 19. oktobra ženin Frank Glavan in nevesta Mary Zamber. — Bilo srečno!

Slabi gospodarji.

Grofovska rodovina je obiskala razvaline gradu, od koder je baje pohajala njih družina. Grof (navdušeno): "Tu dragi otroci so gospodarili naši slavni predniki!" Najmlajši sin: "No to so morali biti pa strašno slabi gos-

FOREIGN LANGUAGE GOVERNMENTAL INFORMATION SERVICE JUGOSLAV BUREAU.

Circ. No. 79
124 East 28 Street
New York, N. Y.
Am. Re. Ad.
October 21, 1919.

PREHRANA OTROK V CENTRALNI EVROPI.

Glasom brzojavke, ki je dospela na newjorški glavni stan od American Relief Administration European Children's Fund, 115 Broadway, bo Rumunsko po prvem novembru v stanu upravljati samo od sebe potrebe svojega prebivalstva brez nadaljne pomoči od zunaj. Hrana, ko jo je tamošnja vlada že darovala in dostavila bo omogočila prehrano otrok do približno prvega marca, ali ameriška misija se bo prihodnji mesec odstranila.

Rumunsko je prva izmed pokrajin v centralni Evropi, opustošenih po vojni, ki je v takem ugodnem položaju. Tekom vojne se je kmetom posrečilo skrivati veliko svojega semena za pšenico, in radi tega je letošnja žetev skoraj normalna.

V zmislu konferencie, ki se je nedavno vršila v Pragi, Children's Fund naznanja, da se bo prehrana otrok nadaljevala v drugih potrebnih pokrajinah centralne Evrope, do okoli 1. junija, to pa le v slučaju, da bodo ljudje iz teh dežel, živečih sedaj v Ameriki, nadaljevali svojo pomoč v korist svojim rojakom v stari domovini. Pokrajine in število otrok v istih ki jih je treba prehranjevati po načrtu ameriške organizacije, so: Jugoslavija, 200,000 Avstrija, 225,000; Češkoslovakija, 600,000; Poljska, 1,200,000; Litvanija, 40,000; Latvija 60,000; Estonija 70,000; Finsko, 90,000.

S sodelovanjem ameriškega društva za pomoč ogrskim trpinom, ki se je nedavno ustanovilo, bo približno 100,000 potrebnih otrok na Ogrskem dobivalo ameriško pomoč, in — ako mogoče — to število se bo še povečalo. Zlasti v Budimpeštu so po poročilih zastopnikov Children's Fund-a otroci

Pomanjkanje stanovanj.

New York, 22. oktobra. — Več ko sto ljudij je morala policija nastaniti v vojašnici na Columbus Ave. Vse te družine so bile vržene iz raznih stanovanj od hišnih posestnikov. Tako si policija ni mogla pomagati drugače, kakor da jih je prenočila v vojašnici. Na 740 Trinity Ave. je bilo celi dan pohištv sedmerih družin, ki so bile vržene na cesto.

Župan Hylan proti nemški operi.

New York, 22. oktobra. — Župan Hylan je prepovedal gledališču uprizoriti nemške opere. Velika množica se je zbrala pred gledališčem. Policija je delala mir. Lastnik gledališča je šel pred sodišče, ki bode odločilo usodo nemške opere v New Yorku. Mestni odvetnik je odločil, da župan nemške opere niti dovoliti ne more, dokler ne bode mirovna pogodba z Nemčijo v Washingtonu uradno potrjena in sprejeta.

23 milijonov posojila.

Nemčija je dobila od Danske 23 milijonov posojila. Polovico tega posojila bode morala Nemčija vrniti v blagu, Kako premeteno!

Rdečkari baje krivi nemirov. General Wood se je izjavil, da so največ nemirov povzročili rdečkari. Glavni namen rdečih agentov je baje samo kolikor mogoče veliko razburjenja podneti. Vse dobro delavstvo med obema strankama je za red in postavo.

Cel dan je bilo mesto mirno. Vse tovarne delajo in vsa trgovina po mestu se vrši kakor po navadi. Mesto je veselo, da je vojaštvo tam, kajti tako upajo tudi štrajkarji, da bode lažje dosegli svojo zmago.

Gen. Wood je prepovedal vsa zborovanja in vse parade in vse demonstracije.

Angleži dvigajo ladje. Dosedaj se je Angležem že posrečilo dvigniti 440 ladij, ki so jih Nemci med vojsko potopili. S tem so rešili z dna morja nad eno milijardo vrednosti, vrhu tega pa še zlata za 50 milijonov frankov.

ZA SMEH.

Raztresenost.

Raztreseni profesor je obiskal svojega prijatelja. Prijatelj: "In ta naš mali že osem mesecev hodi." Profesor: "Tako? Pa še ni truden?"

Lepe prilike.

Mož: "Poglej, ljuba žena, kako lije. Kakor iz skafa." Žena: "Vidiš, kako celo narava zahteva, da bi mi kupil nov plašč."

Boini pijanec.

Doktor: "Prijatelj, to vendar ne gre, da bi te praški z "visko" zalivali."

Bolnik: "O nič se ne bojte, g. doktor, ti mali praški z "visko" nič ne škodujejo."

POJASNILO.

Več oseb nas je vprašalo, kako je glede potovanja oseb iz domovine v Ameriko. Obrnili smo se na poslanstvo naše države v Washington katero odgovarja:

U odgovoru na Vaše pismo od 15. oktobra o. g., Kraljevskom Poslanstvu je čast izvesti Vas da su za izdavanje pasosa za Ameriko jedino nadležni naše policijske i opštinske vlasti u Domovini, kojima se za iste treba i obračati.

Primitve moje srdačne pozdrave.

Poslanik,

New York

Je središče svetovnega prometav sakem pogledu.

Denarne pošiljatve. — Potovanje v staro do movino. — Dobiti svojce iz stare domovine, — vse to se da napraviti najlažje preko New Yorka, ako v teh slučajih se podaš v vsestransko pozna no, nad 20 let staro ter pod državnim nadzorstvom posluje:

Potniško in bančko podjetje: "EMIL KISS"

Ta tvrdka pošiljanajceneje, najhitreje intudi varno denar v staro domovino, zastopa vse parobrodne družbe, izdaja bančne nakaznice (drafts) na vse varne svetovne banke, prejema napovedanja.

Ta tvrdka vam garantira za vsaki posel

Ako kaj potrebujete obrnite se naprvo na to tvrdko, pred kje druge poisvedujete, ker v tejtvrčki dobiti pojasnila, svete in pouk bresplačno. Pridite osebno ali pišite na:

EMIL KISS!

133 Second Avenue, cor 8th. St. New York, N. Y. Ustanovljeno 1898.

Telefon: Orchard 4896.

Pošiljanje denarja v staro domovino.

Hitro, zanesljivo in poceni morem poslati denar v staro kraj, vsaka pošiljatev je zavarovana proti izgubi.

Cene Denarja:

100 kron	za \$ 2.45
200 kron	za \$ 4.90
500 kron	za \$ 11.00
1.000 kron	za \$ 22.00
5.000 kron	za \$ 110.00
10.000 kron	za \$ 220.00

50 lir	za \$ 5.65
100 lir	za \$ 10.75
500 lir	za \$ 53.00
1.000 lir	za \$ 106.00

Denar pošljite po Money order, po American Express Co. ali po bank draftu.

Potni listi.

Onim, ki sami nočejo imeti kakih sitnosti, preskrbim tudi potni list.

LEO ZAKRAJSEK
70-9th Ave, New York, N. Y.

Bee Wise

Nova stanovanjska odredba.

Zadnji Uradni list objavlja naredbo, po kateri se ustanovi stanovanjska komisija za ljubljanski okoliš, ki bo sestavljena iz 5 članov in to: zastopnika vlade, hišnih lastnikov, najemnikov, vojaške oblasti in policijskega ravnateljstva. Naloga komisije je, da pregleda prostore javnih zavodov in da odločuje o eventualni premostitvi uradov. Poleg tega je pooblaščen s kratkim rokom odpovedati stanovanja ljudem, ki imajo za svoje potrebe preveliko stanovanje ali pa v Ljubljano sploh ne spadajo in po svoji razsodnosti razpolagati s takimi stanovanji. Komisiji

Johann Toplikar,

splošno znani avstrijski denuncijant, je po dvamesečnem dopustu zopet nastopil službo agenta pri kr. jugoslovanskem policijskem ravnateljstvu! Javnost je radovedna zvedeti, kdo protežira tega človeka, pred katerim ni bil še pred dobrim pol letom varen noben zaveden Ljubljčan. Izgovor da se ga ne more

Novice iz Jugoslavije.

Reorganizacija bosanske vlade.

Zagreb, Hrvatska. — Listi poročajo iz Sarajeva, da je po kratkem času izvedena reorganizacija bosanske vlade. Nova vlada bi imela uradniški značaj. Predsedoval ji bo dr. Peleš, poklicanih pa bo v njo tudi več slovenski strokovnjakov.

Jugoslavija piše, o naših razmerah doma:

Vsaka vojna ljudi posurovi. Ta jih je pa še posebno, ker je bila tako grozna, in dolgotrajna. Plemenitost in človekoljubje gineva. Vsi moralni temelji človeške družbe so omajani. Nobena stvar ni več ljudem sveta. Sovraštvo preveva vse. Bratoljubje je izgubilo. Najgrši materializem vlada povsod. Pohlep po dobičku je postal splošna človeška lastnost. Vsak stremi, kako bi na lahek način, brez dela prišel do bogastva in udobnega življenja. Ta vojna je tozadevno pokvarila vse stanove. Vsak drugi človek je zakoniti trgovec, verižnik. Vsakega mika bogastvo, ki so si ga vojni dobičkarji in verižniki nagromadili med vojno na lahek in brezvesten način, na škodo celokupne narodne mase. Ljubezen do dela, ki vstvarja vedno nove materialne in duševne vrednote, je izgubila. Nagnenje k brezdolju je splošna duševna bolezen, ki je posledica te vojne. Oltarje resnicoljubja in pravice je oskrnila vojna furija. Korupcija leži nad nami kakor težka megla. Noben greh ni več greh. Intriga kraljuje v zasebnem in javnem življenju. Vse je okuženo. Socijalne krivice se množe, beda narašča. Splošna nezadovoljnost pa raste od dne do dne. Kakor bi živeli v dobi Antikrista.

Papež o svetovnih razmerah.

Rim, 30. oktobra. — Papež je imel daljši pogovor z dopisnikom New York Times, v katerem je izrazil svoje mnenje o zamotanih svetovnih razmerah. Posebno s zanimanjem se je izrazil glede delavskih razmer. Ljudstvo je razburjeno, ko vidi kako malo čuti pravičnosti imajo oni moške, ki odločujejo usode narodov. Ubogi delavec vidi velikanske dobičke, katere so si nakopali nekateri v času vojske in je po pravičnem razjarjen. Zato je gotovo, da bodo morali oni nositi breme davkov, ki so na ta način obogateli. Omenil je tudi, kako lepo govore dela velikega Leona XIII. o sedanjih razmerah in kako jasno rešitev podaja. "Ves ta veliki nauk je zapopaden v dveh besedah: pravičnost in ljubezen," je rekel. "Ko bi ljudje priznali pravičnost drug drugemu in jo postavili na podlago medsebojne ljubezni, koliko težav bi se tako lahko uredilo: Toda pravičnost in ljubezen pa ne bode nikakega socialnega napredka."

To je ozračje, v katerem živimo. Tako je razoroženo polje za boljševiško ljujlo. V srečo nam je sedaj slučajno to, da je Jugoslavija agrarna država. Pri nas ni velikih industrijskih središč, v katerih bi kakor drugod tudi pri nas moralo delo vsled splošnega pomanjkanja surovin počivati. Po drugih državah so ravno industrijski kraji, kjer so zbrane delavske mase, ki morajo živeti v brezdelju in bedi, ognjišča boljševiških prekućij. Pri nas boljševizem do sedaj v praksi še ni resno nastopil. Napaka bi bila vsak nemir ali nered, ki se je tu ali tam pojavil v naši mladi državi, pripisovati na rovaš boljševikom. To radi delajo tisti ljudje, ki imajo slabo vest in radi tega opravičen strah pred ljudsko nevoljo. Na Hrvatskem je tuintam malo zadlišalo, po boljševizmu. Netili so plamen Kunovi agitatorji; v prvi vrsti madžarski uslužbenici, ki so še ostali na našem teritoriju, ter judje. V Dalmaciji so netile boljševiško gibanje italijanske oblasti, da bi pod pretezo nemirov mogle zasesti še več ozemlja. Tudi drugače se za hrabna Italija zelo interesira za boljševizem v Jugoslaviji in skuša to gibanje pri nas na razne načine pospeševati, da bi tako vsled pri nas nastale anarhije kovala na pariški konferenci dobičke na naš račun. Isto stremiljenje ima Nem. Avstrija ter Madžarska. Rusi boljševizem je res čisto socialnega značaja, kar se o nemškem in madžarskem ne more trdit. Boljševizma so se tajno zelo veselili vsenemci, ker so upali, da se bo razširil po vsej Evropi, izvil zmagovalcem moč iz rok, pri splošni anarhiji pa bi se oni polastili vlade v Nemčiji, rešili svoje stanovske privilegije in vladali potlačeni narodom kakor pred vojno. Isti karakter je imel madžarski boljševizem, ki je bil pravi falzifikat socializma. Hotel je rešiti "sveto integriteto" države sv. Štefana. Madžarski boljševizem je bil nacionalno-šovinističnega značaja. Česar se ni

posrečilo grofom, to naj bi bili storili Bela Kun et consortes. Ohranili naj bi nedotakljivost ozemlja ogrske države. Kunova rdeča armada je vdrla na Slovaško, zahrbtno napadla nepripravljene Čeha. Bela Kun je pojedel besedo, ki jo je dal češkemu socializmu za njih kavalirstvo, ker se niso hoteli pokoriti povelju pariške konference, ki je zahtevala, da češka armada prekorači demarkacijsko črto in se udeleži skupnega pohoda z Romuni proti boljševikom. V zahvalo je Kunova armada opustošila Slovaško.

Rumunska patrolja streljala na angleški čoln na Donavi.

Budapešta. — Poroča se, da je rumunska patrolja izmenjala strelje z angleškim čolnom na Donavi. Patrolja je počela streljati prva, nakar je posadka čolna, vrnila strele. Poroča se nadalje, da so 2 rumunske divizije vojaštva, katere so se nahajale v ogrskem ozemlju, bile nemudoma odpoklicane domov.

Veliki Zeppelin, bode obiskal Ameriko.

New York. — Velikanski Zeppelin, kateri je zgrajen v namenu, da bode bombardiral New York, bode obiskal oziroma namerava izvršiti polet v Združene Države.

LJUBLJANSKI SLOVENECE PIŠE:

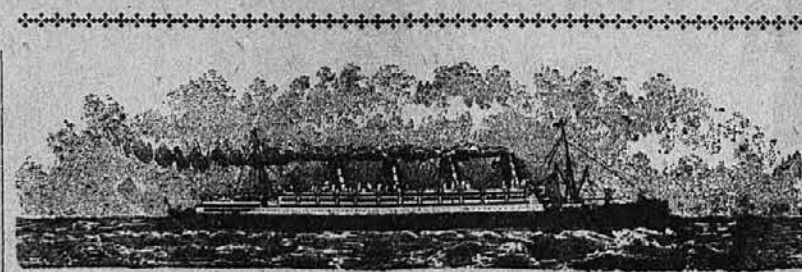
Vojni minister v Ljubljani. Dne 1. t. m. je prispel v Ljubljano vojni minister general Hadži ter bil na kolodvoru slovesno sprejet. Izmed generalov so ga sprejeli Smiljančič, Vukasović in Maister, Minister je ostal v mestu tri dni ter se je pri tej priliki tudi rešilo vprašanje, da se odstopi domobranska vojašnica za slovensko vseučilišče.

Za naše šolstvo na Primorskem je stavljal posl. dr. Lovrenčič v Narodnem predstavništvu vprašanje na vlado kaj in kako misli preko mirovne konference v Parizu ukreniti, da se ohrani naše narodno šolstvo.

Velik tabor koroških Slovencev se je vršil dne 7. kimovca ob Blaškem jezeru blizu demarkacijske črte. Sodelovala je mariborska vojaška godba.

Prekmurci v Beogradu. Dne 29. m. m. je prišla deputacija prekmurških Slovencev v Beograd s prošnjo, da ostanejo v slovenski civilni upravi. Deputacija sta spremljala poslanca dr. Kukovec in Voglar k ministru Pribičeviću, ki je izjavil, da je njihova želja sama ob sebi umljiva ter se bo po možnosti vpoštevala.

General Majster Prekmurcem. General Majster je poslal iz Dobrčevski na Koroškem g. dr. Lanjšiču, guvernerju za Prekmurje nestopno brzojavko: Iskreno hvala Tebi in našim madžarskega jarma rešenim prekmurškim Slovincem za po zdrave z velikega zgodovinskega tabora v Belantincih. Srčno žal mi je, da se tega narodnega praznika sam nisem mogel udeležiti. Daj Bog našim vrlim osvobojenim, v Jugoslavijaz nam združenim Prekmurcem same srečne in zlate dni. S to željo jim kličem prisrčni: Bog živil in jim pošiljam tople bratske pozdrave. Prosim Te,

JOHN ZVETINA

1726 So. Racine Ave.

CHICAGO, ILL.

da to našim prekmurškim bratom in sestram sporočijo! — General Majster.

Naš rojak Dr. Bogomil Vošnjak je imenovan profesorjem na novem vseučilišču v Ljubljani.

Rumunska patrolja streljala na angleški čoln na Donavi.

Budapešta. — Poroča se, da je rumunska patrolja izmenjala strelje z angleškim čolnom na Donavi. Patrolja je počela streljati prva, nakar je posadka čolna, vrnila strele. Poroča se nadalje, da so 2 rumunske divizije vojaštva, katere so se nahajale v ogrskem ozemlju, bile nemudoma odpoklicane domov.

Veliki Zeppelin, bode obiskal Ameriko.

New York. — Velikanski Zeppelin, kateri je zgrajen v namenu, da bode bombardiral New York, bode obiskal oziroma namerava izvršiti polet v Združene Države.

Za smeh.

Porotnik (ki ni poznal odvetnika zagovornika obtoženca): G. sodnik, jaz ne morem biti porotnik pri tej obravnavi!

Sodnik: Zakaj ne?

Porotnik (pokaže s prstom na odvetnika zagovornika): Imam predsodke proti temu je človeku. Kolikokrat ga pogledam se ne morem znebiti misli, da mora biti kriv. Njegova zunanost kaže.

Sodnik: To vendar ni zatoženc. To je sam njegov odvetnik.

Okolo sveta z amer. rdečem križem.

AROUND THE WORLD WITH THE AMERICAN RED CROSS. In Serbia.

Se za časa prve zime vojske je amer. rdeči križ poslal v Srbijo zdravstveno komisijo, ki je veliko dobrega storila za časa strašnega tifusa v Jugoslaviji. Ko so Zdr. države šle v Evropsko vojsko je poslal posebno misijo na Balkan pod vodstvom Fathra Jagra. Kateri je veliko pomagala stradalnemu nrodu. Žalostno stanje, katerega so padle žrtve te vojske, kaže ta slika. Zlasti otroci so silno veliko prestali.

Prodajam šifkarte za vse proge. Pošiljam zaboje s hrano in obleko v vse jugoslovanske kraje. Pošiljam denar v vse jugoslovanske kraje. 1000 kron samo \$27.50

Vsi k orožju, je povelje boljše vikov.

Helsingfors. — Ruska sovjetska vlada je izdala odredbo na ljudstvo, da se mora vsaki moški javiti tozadevnim oblastim, v svrhu vojaškega vežbanja. Vsakter mora svoj prosti čas porabiti za vežbanje. Vstevši so vsi delavci ne izvzemši kmetov, kateri morajo, kakor hitro skončajo svoje dnevno delo se podati na vežbališče.

Fitzgerald obešen.

Thomas R. Fitzgerald, kateri je umoril 6-letno Janet Wilkinson je bil v petek obešen. Na zadnji poti ga je spremljal duhovnik Rev. Joseph Phelan, župnik Holy Name Catedrale. Eksekucija se je izvršila ob 9:26 jutraj. Po 16 in pol minutah so zdravniki konstatirali smrt. Smrt ni bila hitra, ampak umiral je počasi, kakor njegova žrtev, katero je še živo zakopal v premog v kleti.

Kupite ta teden električni šivalni stroj.

Posebna ponudba za dobro poznani električni šivalni stroj je razpisana za teden po veliko Clevelandskih Električnih trgovinah.

The Illuminating Co.
Illuminating Bldg., Public Square
CLEVELAND O.

Telefon: Canal 2138

Posojilo na zadolžnice.

EMIL A. BASENER

JAVNI NOTAR.

Moj posel je: Prodajanje pose-

tev, posojila in zavarovalnina.

2116 W. 22nd St., Chicago, Ill.

POZOR! POZOR!

Obuvalo

Naznanjam Slovincem, da imam vsakovrstno obuvalo, ma in veliko; od \$3.00 naprej. Vse blago je garantirano in jamčim, da bode vsak kdor kupi od mene zadovoljen. Posebne pa še kdor hoče isto poslati svojce v stari kraj. Ladja v stari kraj gre 10. novembra.

P. A. Bronder
1625 W. 18 St., med Ashland A.

POSILJAMO DENAR

v staro domovino zajamčeno.

Naše cene so najnižje

ker imamo zveze z največjimi bankami celega sveta. Vlagamo denar na bančne knjižice v katerokoli banko, v Jugoslaviji.

Pišite po podrobnosti. Ako greste v staro domovino in nočete nositi veliko denarja seboj, pošljemo ga na katerokoli banko in ga vložimo na knjižico dokler Vi ne pridete tja.

KASPAR STATE BANK

1900 Blue Island Ave, cor. 19th St., Chicago, Ill.

Uradne ure : od 9h jutraj do 5h popoldne. V ponedeljek in soboto do 8.30 zvečer.

KAPITAL VLOGE IN PREBITEK NAD DEVET MILIJONOV DOLARJEV.

URADNIKI:

W. Kašpar, predsednik
Otto Kašpar, podpredsednik
Karol Krupka, podpr.
Eugene W. Kašpar, podpr.
Emil F. Smrž, blagajnik
August Filek, pom. blagajnik.

Društva.

O. O. F.

RED. KAT. BORSTNARJEV.

Slovenski oddelek Dvor Baraga sprejema praktične katoličane od 16. do 50. leta. Kandidatje sa lahko vpišejo pri vsakem članu in pri seji, ki se vrši vsako prvo sredo zvečer in tretjo nedeljo od 1:30 uri v stari šoli Sv. Vida.

Podrobnosti daje drage volje odbor in vsak član društva.

Nadborštinar Fr. Perme, 1333 Norwood Rd., pod borštinar Anton Slabše 1082 E. 72nd St., tajnik in zapisnikar Kikelj, 5430 Standard St., Finanšni ajnik Lovrene Zupanšič, 1372 E. 47th St., blagajnik Jernej Knaus, 6129 St. Clair Ave. — Trustisti: Joe Bugovec, Anton Skulj in John Skulj.

Društvo Sv. Družine št. 11 D. S. D., Pittsburgh, Pa.,

Društvo Martin Slomšek št. 16 S.D.Z. sprejema člane v društvo od 16. do 50. leta. Bolniška podpora je \$5.00, \$7.00, \$14.00, Posmrtnina \$150, \$300, \$500, \$1000, \$2000, za kolikor kdo želi. Dolžnost vsakega poštenega moža je, da postane član S. D. Z. Pristopite k našemu društvu, dekler ste še zdrav in mlad. Za nadaljna pojasnila se obrnite na sledeče uradnike: Damijan Tomažin, 1095 E. 64. St. predsednik, Frank Novak, 6816 Edna ave, tajnik, Leopold Kušan, 1091 Addison Rd. blagajnik. Društvo zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu ob pol dveh v novi šoli sv. Vida.

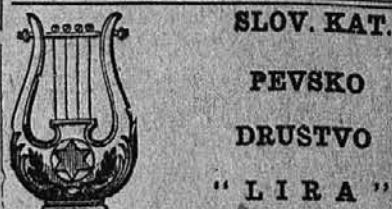
Društveni zdravnik: dr. Seliskar.

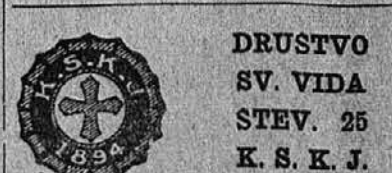
Društvo Sv. Frančiška Seraf. K. S. K. Jednote ima svoje seje vsako drugo soboto v mesecu na 62 St. Mark's Place, New York, N. Y. Sprejema člane od 16—50 leta za zavarovalnino \$250.00, \$500.00 in \$1000.00 in bolniško podporo. Zavedni rojaki, pristopite k temu prekornistnemu društvu, ki je eno izmed najagilnejših v New Yorku.

Društvo Sv. Cirila in Metoda, št. 18 SDZ.

V društvo se sprejemajo člani od 16. do 50. leta. — Posmrtnina se plača \$150.00, \$300.00, \$500.00 in \$1000.00, za kolikor se hoče zavarovati. — Rojaki! Ne odlašajte in takoj pristopite k našemu društvu. — Za pojasnila vprašajte naše uradnike: — Predsednik: Jos. Zakrajšek, 6215 St. Clair Ave.; podpredsednik: Josip Salamon; tajnik: John Vidervol, 1153 E. 61. St.; blagajnik: Anton Baša, 1016 E. 61st St. Vprašajte lahko tudi nadzornike: Alojz Tomše, Mike Mulec, Viktor Kompare. — Redar: John Peterlin, zastavonoša: Alojzij Somrak društveni zdravnik: Dr. J. M. Seliskar. Društvo zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu ob 2. uri v šolski dvorani.

Slov. kat. pevsko društvo Lira, Cleveland, Ohio. Preds. John Zulich, 1261 Norwood Rd., Podpreds. in pevovodja Math. Holmar, 1109 Norwood Rd.; tajnik, John Strle, 6711 Edna Ave.; Blagajnik, Frank Matjašič, 6515 Edna Ave.; Kolektorja: Anton Hlabše str. in Mary Petrovič. Pevske vaje so vsaki torek četrtrek in sobota zvečer ob 7 uri v stari šoli sv. Vida. Seje vsaki prvi četrtrek v mesecu.

ma redno mesečno sejo prvo nedeljo v mesecu v KNAUSOVU DVORANI. — Predsednik: A. Grdina, 6127 St. Clair Ave., tajnik, Joseph Russ, 6619 Bonna Ave., zastopnik. Jernej Knaus, 6129 St. Clair Ave., N. E., društveni zdravnik Dr. J. M. Seliskar, 6129 St. Clair Ave., N. E.

Člani se sprejemajo v društvo od 16. do 45. leta. — Posmrtnina je \$250.00, \$500.00, in \$1000.00, bolniška podpora je \$6.00 na teden. Vpišite tudi svoje otroke v otroški oddelek. Novo vpisani član mora prnesti zdravniško spričevalo I. tajniku 14 dni pred sejo, nakar se isto pošlje vrhovnemu zdravniku, in ako ga odobri, glasuje društvo pri prihodnji seji o prejetju.

DR. S. HOLLANDER,

DENTIST

1355 E. 55th St. vogal St. Clair Ave
NAD LEKARNO.

Ure od 9. dopoldne do 8. zvečer. Zaprt ob sredah popoldne in ob nedeljah.

John Gornik

SLOVENSKI TRGOVEC IN KROJAC
6217 ST. CLAIR AVENUE

se priporoča za nakup MOŠKE IN DEŠKE OPRAVE. Izdeluje MOŠKE OBLEKE po naročilu točno in ceno.

Vsled odhoda našega organista v stari kraj se razpiše tem potom služba organista in mežnarja v eni osebi, oziroma samo organista. Plača za obojno službo je \$80.00 mesečno. Orglje so nove in moderne, ki stanejo \$6000.00. Resne ponudbe in spričevala na župni urad.

REV. ANZELM MURN OFM.

408 E. 5th Str., BETHLEHEM, PA.

